

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет германської філології і перекладу
Кафедра германської і фіно-угорської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-виховної роботи
Мирослав СОЛОВЕЙ
"29" серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фразеологічні одиниці в німецькій мові: перекладознавчий аспект
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність	035 Філологія
спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
освітня програма	Англійська мова і друга іноземна мова: усний і письмовий переклад у бізнес-комунікації
рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
статус дисципліни	вибіркова

Форма навчання денна /заочна
Навчальний рік 2023 – 2024
Семестр VIII
Кількість кредитів ЄКТС 3
Мова навчання німецька,
українська
Форма підсумкового контролю Залік

Розробник:

Дубровська Ірина Борисівна кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської і фіно-угорської філології КНЛУ.

Схвалено на засіданні кафедри германської і фіно-угорської філології

протокол № 1 від “ 29 “ серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

Шутова М.О.

Схвалено на засіданні вченої ради факультету германської філології і перекладу,

протокол № 1 від “ 29 “ серпня 2023 р.

Голова вченої ради факультету

Гнезділова Я. В.

1. Мета вивчення дисципліни:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фразеологічні одиниці в німецькій мові: перекладознавчий аспект» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти є підготовка спеціалістів, які володіють навичками професійного усного та письмового перекладу з німецької та української мов. Мета спецкурсу досягається шляхом вивчення теоретичного матеріалу з лексикології та фразеографії сучасної німецької мови та виконання практичних завдань усного та письмового перекладу лексичних та фразеологічних одиниць та текстів різних типів дискурсу з німецької мови на українську та з української мови на німецьку.

Завдання навчальної дисципліни «Фразеологічні одиниці в німецькій мові: перекладознавчий аспект»:

– ознайомлення студентів з порівняльно-історичною науковою парадигмою у вивченні лексикології, фразеології та пареміології німецької та української мов;

– розвиток умінь працювати з лексикографічними, фразеологічними та етимологічними словниками, іншими інформаційними джерелами з метою пошуків еквівалентного перекладу з німецької мови на українську, і навпаки;

– набуття навичок застосування зіставно-типологічного методу в перекладі, встановлення типових закономірностей і відмінностей під час аналізу мовних одиниць, пошуків найбільш вдалих рішень при перекладі мовних одиниць з німецької мови на українську, і навпаки;

– ознайомлення студентів з принципами, технікою та прийомами перекладів текстів різних жанрів і стилів з німецької мови на українську, і навпаки.

Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану денної форми навчання)

3 кредити ЄКТС;	90	год., у тому числі:
	Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	14 год.	-
семінарські заняття	16 год.	-
практичні заняття	–	6 год.
консультації	–	-
самостійна робота	60 год.	84 год.

3. Передумови до вивчення навчальної дисципліни

3.1. *Успішне опанування курсів* із практики другої іноземної мови (німецької) рівня B1-B2, основних теоретичних мовознавчих дисциплін, зіставної лексикології та фразеології німецької та української мов, лінгвокраїнознавства, практичної граматики другої іноземної мови, практичної стилістики української мови для перекладачів; *знання теоретичних основ* перекладознавчих дисциплін, серед яких: вступ до перекладознавства, теорія і практика усного та письмового перекладу з першої та другої іноземної мови.

3.2. *Вміти*: удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний рівень; використовувати фундаментальні знання з філології в сфері професійної діяльності; володіти методологією філологічних досліджень; досягати функціонально-стилістичної адекватності перекладеного тексту, забезпечувати його смислову й комунікативну цілісність; редагувати перекладені тексти згідно з нормами мови перекладу; організувати власну професійну діяльність і самовдосконалення в галузі перекладу.

4. Анотація навчальної дисципліни:

У даному спецкурсі розглядаються лексичні проблеми усного та письмового перекладу, формуються базові знання з теорії і практики усного та письмового паралельного перекладу з другої іноземної (німецької) та української мов, враховуючи лексичні, а також синтаксичні, композиційні, морфологічні особливості усного та письмового дискурсу. Зміст навчальної дисципліни розкривається в трьох змістових модулях, у яких закладається теоретико-методологічна база паралельного перекладу та термінологічний апарат, здійснюється когнітивний підхід до перекладу текстів усного та письмового дискурсу, аналізуються перекладацькі стратегії, що застосовуються у процесі трансформації текстів усного та письмового дискурсу. Важливе місце в курсі відводиться вивченню типологічних особливостей двомовного перекладу, оволодінню сучасними інформаційними технологіями та спеціальною апаратурою для виконання усного та письмового перекладу, набуттю практичних навичок у професійній діяльності викладача іноземної мови та перекладача.

Протягом вивчення спецкурсу поглиблюються наукові уявлення про завдання, об'єкт, предмет лексикологічної та перекладознавчої наукових дисциплін; визначаються дефініції головних понять теорії та практики усного і письмового перекладу, а також лексикології та фразеології; пропонується виконання практичних завдань з двомовного перекладу.

5. Компетентності студентів, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом)

«Фразеологічні одиниці в німецькій мові: перекладознавчий аспект»

ІНТЕГРАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов у бізнес-комунікації

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК)

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації із різних джерел.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 15. *Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності, здійснювати творчий науковий пошук.*

ЗК 16. *Здатність розуміти сутність й соціальну значущість майбутньої професії та прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності.*

ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ФК)

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 15. *Розуміння методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті і*

захисту інтелектуальної власності та її результатів; усвідомлення значущості практичної філософії для формування сучасного комунікативного суспільства.

ФК 16. Здатність до науково-лінгвістичного мислення, розуміти природу лінгвістичних явищ та процесів, вільно орієнтуватися у науковій лінгвістичній інформації та верифікації наукових концепцій, ефективно й компетентно брати участь в різних формах наукової комунікації (конференціях, круглих столах, дискусіях, наукових публікаціях) в галузі філології.

ФК 17. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми з опорою на розуміння психологічних закономірностей психічного функціонування людини та міжособистісної комунікації, володіння знаннями про фізіологічні та психічні можливості організму під час практичних занять.

6. Результати навчання з дисципліни «Українсько-німецькі лексичні паралелі у перекладі з другої іноземної мови». Результати навчання студентів з дисципліни базуються на програмних результатах навчання, визначених освітньо-професійною програмою.

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форма (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідністю)
Код	Результат навчання	1. Знати	
1.1	Демонструє володіння базовими фактологічними знаннями, набутими у процесі навчання, володіти другою (німецькою) іноземною мовою на рівні достатньому для спеціалізованого перекладу текстів різних жанрів.	практичне завдання самостійне завдання	опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання
1.2	Демонструє загальні систематизовані знання у професійної діяльності: аспектів теорії перекладу, типології, основних проблем перекладу у міждисциплінарних сферах, вміння перекладати тексти різних типів дискурсу.	практичне завдання самостійне завдання	опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання
1.3	Ініціює оригінальні дослідницько-інноваційні комплексні проекти, спрямовані на розв'язання складних соціально значущих проблем та демонструє критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у професійній діяльності: осмислення основних принципів перекладу.	практичне завдання самостійне завдання	опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання
1.4	Демонструє широкі спеціалізовані фактологічні та теоретичні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, розуміння рівня цих знань.	практичне завдання самостійне завдання	опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання

2. Уміти			
2.1	Оцінювати результати виконання завдань відповідно до установлених критеріїв, застосування аргументації у визначенні лексико-фразеологічного, прагматичних і стилістичних особливостей текстів різних типів мовного дискурсу.	<i>практичне завдання самостійне завдання</i>	<i>опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання</i>
2.2	Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів до перекладу маніпулятивних стратегій перекладу.	<i>практичне завдання самостійне завдання</i>	<i>опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання</i>
2.3	Розроблення та реалізація проектів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання про особливості художніх текстів.	<i>практичне завдання самостійне завдання</i>	<i>опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання</i>
3. Комунікація			
3.1	Продукування деталізованих усних і письмових повідомлень, забезпечуючи лексичну, граматичну, синтаксичну й стилістичну еквівалентність у процесі паралельного перекладу текстів.	<i>практичне завдання самостійне завдання</i>	<i>опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання</i>
4. Автономність і відповідальність			
4.1	Виконання завдань під безпосереднім контролем, індивідуальна відповідальність за результати виконання завдань у навчанні та/або трудовій діяльності у галузі лінгвістики і перекладознавства.	<i>практичне завдання самостійне завдання</i>	<i>практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання</i>
4.2	Відповідальність за результати виконання перекладів у професійній перекладацькій.	<i>практичне завдання самостійне завдання</i>	<i>розробка завдань для самостійного опрацювання</i>

**Матриця відповідності результатів навчання з дисципліни (освітнього компонента)
 “Українсько-німецькі лексичні паралелі у перекладі з другої іноземної мови” програмним
 результатам навчання, визначених освітньо-професійною програмою**

Результати навчання з дисципліни (код)										
Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	3.1	4.1	4.2
ПРН 1. Вільно спілкуватися із професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.									+	+
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати, інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	+	+	+		+	+		+		
ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.	+	+	+		+	+	+			
ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.			+		+	+	+		+	
ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.						+	+		+	
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.							+	+	+	+
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	+	+	+	+	+	+	+			

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.	+	+	+	+	+						
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.								+	+	+	+
ПРН 21. Здійснювати науковий аналіз мовного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення у процесі практичної діяльності, виконуючи переклади українською мовою різножанрових текстів (зокрема, текстів офіційно-ділового дискурсу, цифрових медіа-текстів, текстів міжнародного гуманітарного права) з англійської мови та другої іноземної мови.		++	+	+	+	+	+	+	+	+	+

7. Відповідність програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни «Фразеологічні одиниці в німецькій мові: перекладознавчий аспект»

Матриця відповідності програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Фразеологічні одиниці в німецькій мові: перекладознавчий аспект»

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1. Вільно спілкуватися із професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	<i>Загальнонаукові методи теоретичного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення.	<i>Загальнонаукові методи теоретичного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення.
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати, інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	<i>Загальнонаукові методи теоретичного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення <i>Технологія</i> особистісно орієнтованого навчання <i>Методи</i> інтерактивного (комунікативного) і проблемного навчання	Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання

<p>ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.</p>	<p><i>Загальнонаукові методи теоретич-ного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення.</p> <p><i>Методи навчання:</i> – групова дискусія, – ситуаційний аналіз (кейс-метод), дослідження ситуації професійної взаємодії з використанням різних методів (аналіз текстів різного типу дискурсу), презентація результатів виконаних досліджень.</p>	<p>Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання</p> <p>Оцінювання індивідуальних завдань студентів</p>
<p>ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.</p>	<p><i>Загальнонаукові методи теоретич-ного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення.</p> <p><i>Методи навчання:</i> – групова дискусія, – ситуаційний аналіз (кейс-метод), дослідження ситуації професійної взаємодії з використанням різних методів (аналіз текстів різного типу дискурсу), презентація результатів виконаних досліджень.</p>	<p>Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання</p> <p>Оцінювання індивідуальних завдань студентів</p>
<p>ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.</p>	<p><i>Загальнонаукові методи теоретич-ного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення.</p> <p><i>Методи навчання:</i> – групова дискусія, – ситуаційний аналіз (кейс-метод), дослідження ситуації професійної взаємодії з використанням різних методів (аналіз текстів різного типу дискурсу), презентація результатів виконаних досліджень.</p>	<p>Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання</p> <p>Оцінювання індивідуальних завдань студентів</p>
<p>ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.</p>	<p><i>Загальнонаукові методи теоретич-ного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення.</p>	<p>Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного</p>

	<p><i>Методи навчання:</i> – групова дискусія, – ситуаційний аналіз (кейс-метод), дослідження ситуації професійної взаємодії з використанням різних методів (аналіз текстів різного типу дискурсу), презентація результатів виконаних досліджень.</p>	<p>опрацювання</p> <p>Оцінювання індивідуальних завдань студентів</p>
<p>ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p>	<p><i>Загальнонаукові методи теоретичного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення.</p> <p><i>Методи навчання:</i> – групова дискусія, – ситуаційний аналіз (кейс-метод), дослідження ситуації професійної взаємодії з використанням різних методів (аналіз текстів різного типу дискурсу), презентація результатів виконаних досліджень.</p> <p><i>Загальнонаукові методи теоретичного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення.</p> <p><i>Методи навчання:</i> – групова дискусія, – ситуаційний аналіз (кейс-метод), дослідження ситуації професійної взаємодії з використанням різних методів (аналіз текстів різного типу дискурсу), презентація результатів виконаних досліджень.</p>	<p>Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання</p> <p>Оцінювання індивідуальних завдань студентів</p>
<p>ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.</p>	<p><i>Загальнонаукові методи теоретичного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення.</p> <p><i>Методи навчання:</i> – групова дискусія, – ситуаційний аналіз (кейс-метод), дослідження ситуації</p>	<p>Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання</p> <p>Оцінювання індивідуальних завдань студентів</p>

	професійної взаємодії з використанням різних методів (аналіз текстів різного типу дискурсу), презентація результатів виконаних досліджень.	
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.	<i>Загальнонаукові методи теоретичного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення. <i>Методи навчання:</i> – групова дискусія, – ситуаційний аналіз (кейс-метод), дослідження ситуації професійної взаємодії з використанням різних методів (аналіз текстів різного типу дискурсу), презентація результатів виконаних досліджень.	Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання Оцінювання індивідуальних завдань студентів
ПРН 21. Здійснювати науковий аналіз мовного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення у процесі практичної діяльності, виконуючи переклади українською мовою різножанрових текстів (зокрема, текстів офіційно-ділового дискурсу, цифрових медіа-текстів, текстів міжнародного гуманітарного права) з англійської мови та другої іноземної мови.	<i>Загальнонаукові методи теоретичного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення. <i>Методи навчання:</i> – групова дискусія, – ситуаційний аналіз (кейс-метод), дослідження ситуації професійної взаємодії з використанням різних методів (аналіз текстів різного типу дискурсу), презентація результатів виконаних досліджень.	Підсумковий контроль Модульна контрольна робота Залік

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів)

8.1 Форми та критерії оцінювання студентів:

→ семестрове оцінювання:

Семестрове оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студента (на практичному занятті)

Активна участь у роботі практичного заняття як індивідуально, так і в групі, підготовлена доповідь, повідомлення, презентація, ситуативний виступ, які відповідають змісту заняття, цікавий коментар, участь в обговоренні інших виступів, правильно виконані практичні завдання.	«відмінно»
Участь у роботі практичного заняття як індивідуально, так і в групі, підготовлена доповідь, виступ, презентація, ситуативний виступ, переважно правильно виконані практичні завдання.	«добре»
Пасивна участь у роботі практичного заняття переважно у групі, інформаційне повідомлення чи коментар демонструють початковий рівень опрацювання теми, некоректне виконання практичних завдань.	«задовільно»
Пасивна участь у роботі практичного заняття, виступ, презентація не підготовлені взагалі, неправильне виконання практичного завдання.	«незадовільно»
Неявка на практичне заняття	«0»

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

Проектне завдання презентовано на високому рівні; теоретичний матеріал подано вичерпно, охоплено широке коло проблем; активна участь студента під час обговорення проблем перекладу, які винесено для самостійного опрацювання, на семінарі, використано мультимедійні засоби; наявний повний план-конспект; виконано практичні завдання.	«відмінно»
Проект презентовано з незначними недоліками, теоретичний матеріал викладено поверхнево; активна участь в обговоренні питань, які винесено на самостійне опрацювання; наявний план-конспект; добре виконано	«добре»

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

практичні завдання.	
Проект представлено зі значними недоліками, теоретичну проблему недостатньо розкрито; низький рівень активності під час обговорення питань, що винесені на самостійне опрацювання; загалом виконані практичні завдання.	«задовільно»
Проект представлено зі значними недоліками, теоретичний матеріал не розкриває проблематику питання; практичні завдання виконано з помилками.	«незадовільно»
Невиконання самостійного завдання	«0»

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульну контрольну роботу з дисципліни. Модульна контрольна робота оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

- для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку:
  - “відмінно” – 50 балів;
  - “добре” – 40 балів;
  - “задовільно” – 30 балів;
  - “незадовільно” – 20 балів;
  - Неявка на МКР – 0 балів;

Критерії оцінювання результатів виконання модульної контрольної роботи

Повна і правильна відповідь на теоретичне запитання та виконані на 90% практичні завдання	«відмінно»	залік	іспит
		50 балів	20 балів
Правильна відповідь на теоретичне запитання з несуттєвими помилками та виконані на 75% обидва практичні завдання	«добре»	40 балів	16 балів
Достатня відповідь на теоретичне запитання з 2-3 помилками та виконані на 60% практичні завдання	«задовільно»	30 балів	12 балів
Поверхнева відповідь на теоретичне запитання та виконані менш ніж на 60% практичні завдання	«незадовільно»	20 балів	8 балів
Неявка на МКР		0 балів	0 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру (аудиторна та самостійна робота) і рейтингового бала за МКР.

→ **умови допуску до семестрового заліку / іспиту**

Студентам, які мають семестровий рейтинговий бал із дисципліни **63 – 70**, за рішенням кафедри може бути виставлена підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою **«відмінно»**, за шкалою ЄКТС – **А**. Підсумковий рейтинговий бал виставляється шляхом додавання до семестрового рейтингового бала студента **30 балів**.

→ **підсумкове оцінювання _____ залік**

Залік відбувається в усній формі. Максимальний заліковий бал становить **50**. Викладач оцінює відповідь студента на заліку у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **підсумковий рейтинговий бал** у такий спосіб:

- «відмінно»** – 50 балів;
- «добре»** – 40 бали;
- «задовільно»** – 30 балів;
- «незадовільно»** – 0 балів.

Критерії оцінювання відповіді студента на заліку

<ul style="list-style-type: none"> • повна і правильна відповідь на два питання та бездоганно або добре виконане практичне завдання	«відмінно»
<ul style="list-style-type: none"> • повна і правильна відповідь на одне теоретичне питання, часткова відповідь на інше теоретичне питання та виконане практичне завдання; • достатня відповідь на теоретичні питання з деякими неточностями та виконане практичне завдання	«добре»
<ul style="list-style-type: none"> • поверхова відповідь на теоретичні питання та виконане практичне завдання; • часткова відповідь на теоретичні питання та виконане зі значними зауваженнями практичне завдання	«задовільно»
<ul style="list-style-type: none"> • правильна але не повна відповідь на теоретичні запитання та не виконане практичне завдання; • поверхова відповідь на теоретичні запитання та не виконане практичне завдання; • відсутність будь-якої відповіді на теоретичні запитання і не повністю виконане практичне завдання.	«незадовільно»

Якщо студент на заліку з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** залікову оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **«зараховано»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

Якщо студент на іспиті з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за

національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

8.2 Організація оцінювання:

1. Методи *семестрового* контролю – максимальна кількість балів за роботу на семінарських та практичних заняттях протягом семестру дорівнює **50**.

Оцінювання здійснюється під час всіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час семінарських занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проектів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю:

- методи усного контролю: фронтальне та індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, виконання усного послідовного перекладу, підготовлена доповідь, коротке повідомлення;
- методи письмового контролю: переклад професійно-орієнтованих текстів, експрес-контроль, тестові завдання, реферативний переклад професійно-орієнтованих текстів, переклад-анотація професійно-орієнтованих текстів, переклад-адаптація професійно-орієнтованих текстів.

2. Методи *проміжного* контролю – відбувається в середині навчального семестру на атестації, коли викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки.

3. *Модульна контрольна робота*, яка виконується й оцінюється після завершення модулю і представляє собою тестові завдання з усього навчального курсу, максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу, для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку, дорівнює **50** (для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту, дорівнює **20**).

4. Методи *підсумкового* контролю – залік, який відбувається в усній формі; максимальний заліковий бал становить **50**, максимальний бал на іспиті – **30**.

8.3 Шкала відповідності оцінок:

Відмінно	A	90 – 100
Добре	B	82 – 89
	C	75 – 81

зараховано

не зараховано

Задовільно	D	66 – 74
	E	60 – 65
Незадовільно	FX	0 – 59

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку “зараховано” і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка “зараховано” в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав оцінку “незараховано”, то йому у відомість обліку успішності виставля

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
		лекції	семінарські і практичні заняття	самостійна робота		лекції	семінарські і практичні заняття	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль								
<p>Тема 1. Історичний та лінгвістичний аналіз словникового складу німецької та української мов. Шляхи збагачення лексики німецької та української мов. Запозичення з німецької мови та особливості перекладу запозичених слів.</p> <p>Самостійне опрацювання</p> <p>1. Лексикографічний аналіз німецьких та українських фразеологізмів.</p>	8	2	4	2				

<p>Тема 2. Полісемія і омонімія в аспекті двостороннього перекладу. Словотвір як один з найбільш продуктивних шляхів збагачення словникового складу мов. Зміна значень слів як один із шляхів розвитку та якісного збагачення словникового складу. Неологізми та архаїзми. Проблематика перекладу.</p> <p><i>Самостійне опрацювання</i></p> <p>1. Лексикографічний аналіз німецьких та українських фразеологізмів.</p>	8	2	4	2						
<p>Тема 3. Відтворення власних назв в німецькій та українській мовах та їх скорочень.</p> <p><i>Самостійне опрацювання</i></p> <p>1. Лексикографічний аналіз німецьких та українських фразеологізмів.</p>	8	2	4	2						
<p>Тема 4. Територіальна та соціальна диференціація німецької та української мови та особливості їх відтворення у перекладі.</p> <p><i>Самостійне опрацювання</i></p> <p>1. Проблеми застосування різних способів перекладу.</p>	8	2	4	2						
<p>Тема 5. Безеквівалентна лексика та реалії і способи її перекладу. Лексичні трансформації. Причини виникнення і використання лексичних трансформацій. Види лексичних трансформацій.</p> <p><i>Самостійне опрацювання</i></p> <p>1. Проблеми застосування різних способів</p>	8	2	4	2						

перекладу.								
<p>Тема 6. Лексичні трансформації. Типи лексичних відношень: цілковите співпадіння; часткове співпадіння; цілковита розбіжність. Перекладацькі відповідники: еквіваленти; варіанти; контекстуальні замітники. Типи лексичних трансформацій на прикладі німецької та української мов. Прагматично зумовлені лексичні трансформації в німецько-українському художньому перекладі.</p> <p><i>Самостійне опрацювання</i></p> <p>1. Проблеми застосування різних способів перекладу.</p>	8	2	4	2				
<p>Тема 7. Класифікація фразеологізмів української та німецької мов. Парадигматичні відношення у фразеології. Лексико-семантичні фразеологічні паралелі.</p> <p><i>Самостійне опрацювання</i></p> <p>1. Переклад фразеологічних одиниць.</p>	8	2	4	2				
<p>Тема 8. Фразеологічні одиниці в перекладі і способи їх передачі у рамках формальної відповідності й еквівалентності. Способи перекладу фразеологічних одиниць.</p> <p><i>Самостійне опрацювання</i></p> <p>1. Переклад фразеологічних одиниць.</p>	8	2	4	2				
<p>Тема 9. Пареміологічні одиниці німецької та</p>	8	2	4	2				

<p>української мов. Національне забарвлення мов оригіналу і перекладу, проблема відповідностей і розбіжностей між ними. Переклад пареміологічних одиниць.</p> <p>Самостійне опрацювання</p> <p>2. Переклад приказок і прислів'їв.</p>								
<p>Тема 10. Поняття про текст. Лексична когезія. Тематичні зв'язки. Переклад текстів різного жанру.</p> <p>Самостійне опрацювання</p> <p>Переклад текстів художньої літератури</p>	8	2	4	2				
<p>Тема 11. Особливості перекладу текстів науково-технічного дискурсу. Лексичні труднощі науково-технічного перекладу.</p> <p>Самостійне опрацювання</p> <p>Переклад текстів науково-технічної літератури.</p>	8	2	4	2				
<p>Тема 12. Особливості перекладу текстів науково-технічного дискурсу.</p> <p>Самостійне опрацювання</p> <p>Переклад текстів науково-технічної літератури.</p>	8	2	4	2				
<p>Тема 13. Специфіка мови офіційно-ділового стилю. Особливості оформлення ділового листа. Типологічні риси німецькомовної та україномовної ділової кореспонденції. Лексичних труднощі перекладу документів.</p>	8	2	4	2				

Самостійне опрацювання Особливості перекладу свідоцтв, довідок, контрактів.								
Тема 14. Термінологічний апарат офіційно-ділового дискурсу. Тексти офіційно-ділового дискурсу. Відтворення конструкцій офіційного листування. Самостійне опрацювання 1. Особливості перекладу свідоцтв, довідок, контрактів.	8	2	4	2				
Тема 15. Переклад текстів медійного дискурсу. Самостійне опрацювання 1. Переклад рекламних заголовків, оголошень.	8	2	4	2				
Усього годин	90	(30)	60	30				

10. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Білозерська Л. П. Термінологія та переклад : Навч. посібник для студентів філологічного напрямку підготовки / [уклад. Л. П. Білозерська, Н. В. Возненко, С. В. Радецька]. Вінниця : Нова книга, 2010. 232 с.
2. Гінка Б.І. Лексикологія німецької мови. Лекції та семінари: Навчальний посібник / 3-тє вид., переробл. і доп. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. 416 с.
3. Ділова німецька мова на зразок сучасних ЗМІ : Навчальний посібник / [уклад. М. М. Гавриш, А. В. Капуш та ін.] – Київ : КНЕУ, 2008. 234 с.
4. Ділова німецька мова : практикум для студентів економічних спеціальностей / [уклад. М.М. Гавриш, О.О. Гавриш, А.В. Капуш та ін.]. Київ : КНЕУ, 2014. 214 с.
5. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу : підручник. Вінниця : Нова книга, 2003. 448 с.
6. Левицький В.В. Лексикологія німецької мови: посібник. Вінниця : Нова книга, 2014. 392 с.
7. Мироненко Т. С. Теорія і практика перекладу : Посібник для студентів факультету перекладачів. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2013. 172 с.
8. Мироненко Т. С. Практичний курс перекладу з німецької мови. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2017. 247 с.
9. Міщенко А.Л. Посібник з художнього перекладу до курсу ТПП. – Вінниця: Вид-во Нова книга, 2003. 200 с.
10. Паславська А. Практикум з лексикології німецької мови.
11. Синегуб С.В. Методологічні засади перекладацького аналізу тексту (Methodologische Ansätze der übersetzungsrelevanten Textanalyse): Навч. посібник . Київ : Вид.центр КНЛУ, 2013. 151 с.
12. Синегуб С. В. Теорія та практика перекладу з німецької мови : навч. посібник. – Київ : Вид. центр КНЛУ, 2018. 272 с.
13. Теорія і практика перекладу (німецька мова) : підр. для студ. ВНЗ / [уклад. Кияк Т.Р., Огуй О.Д., Науменко А.М.]. Вінниця : Нова книга, 2006. 592 с.
14. Kautz Ulrich. Das Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens. München: Iudicium, 2002. 640 S.
15. Koller Werner. Einführung in die Übersetzungswissenschaft. Wiebelsheim : Quelle & Meyer Verlag, 2004. 343 S.
16. Kußmaul Paul. Kreatives Übersetzen. Tübingen : Stauffenburg Verlag, 2000. 215 S.
17. Kühn I. Lexikologie. Eine Einführung. Tübingen : Max Niemeyer Verlag, 1994. 178 S.
18. Nord Chr. Einführung in das funktionale Übersetzen. Tübingen : Francke Verlag, 1993. 315 S.
19. Oguй O. D. Lexikologie der deutschen Sprache. Winnyts'a : Nowa knyha, 2003. 416 S.
20. Reiß, Katharina. Grundfragen der Übersetzungswissenschaft. Wien, WUV-Universitätsverlag, 1995. 132 S.
21. Schippan Th. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen : Max Niemeyer Verlag 1996. 306 S.
22. Stolze R. Die Fachübersetzung. Eine Einführung. – Tübingen: Gunter Narr Verlag, 1999. – S. 249. –

11. Довідкові ресурси:

1. Словник української мови. Академічний тлумачний словник. URL: www.sum.in.ua
2. Українські словники та довідники. URL: www.slovopedia.org.ua
3. Agricola E. Wörter und Wendungen. Wörterbuch zum deutschen Sprachgebrauch. Leipzig, Bibliographisches Institut, 1977. 818 S.
4. Havris' W, Proroczenko O. Deutsch-Ukrainisches Phraseologisches Wörterbuch. Kiew : Radjanska Schkola, 1985. 382 S.
5. Gabler Wirtschaftslexikon [online]: <https://wirtschaftslexikon.gabler.de/>
6. Eurostat: Glossar Wirtschaft und Finanzen [online]: <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics->

7. explained/index.php?title=Category:Economy_and_finance_glossary/de&oldid=9712DUDEN 5. Fremdwörterbuch. Mannheim : Duden-Verlag, 2005. 1104 S.
8. DUDEN 8: Sinn- und Sachverwandte Wörter. Mannheim : Duden-Verlag, 1985.
9. DUDEN 10: Bedeutungswörterbuch. Wortbildung und Wortschatz. Mannheim : Duden-Verlag, 2002. 1104 S.
10. DUDEN 11: Redewendungen. Mannheim : Duden-Verlag, 2002. 960 S.

Приклади модульної контрольної роботи, зміст лекційних занять, завдання для підготовки до семінарів, практичні завдання для самостійного опрацювання, питання для самоперевірки розміщено на сайті кафедри германської і фіно-угорської філології